

Gästrikerekustens pastorat

Församlingsinstruktion

Svenska kyrkan Gästrikedustens pastorat

Inledning

Gästrikedustens pastorat bildades 1. januari 2018 och består av två församlingar, Hille i söder och Hamrånge i norr med ca tre mils avstånd. Pastoratet är beläget strax norr om Gävle stad och sträcker sig utmed norra Gästriklands kustland. Detta är den första gemensamma församlingsinstruktionen för Gästrikedustens pastorat. Församlingsinstruktionen är ett dokument som uttrycker Gästrikedustens pastorats identitet och uppdrag i samtiden.

Gästrikedustens pastorat vill verka tydligt för att den kristna tron som genom seklerna har förkunnats i våra bygder, även idag är aktuell och visar på att alla människor ingår och är inbegripna i Guds stora plan för denna värld. Att de är älskade av Gud och skapade till hans avbild. Detta visar när vi tillsammans förkunnar Kristus dels genom att fira gudstjänst, där vi möter Gud i bibelordet och sakramenten, samt genom de diakonala handlingar och gemenskapsgrupper som ingår i våra ordinarie verksamheter.

Församlingsinstruktionen är framtagen av en av kyrkorådet utsedd arbetsgrupp. En representant från varje församlingsråd, en från kyrkorådet samt kyrkoherden har ingått i denna grupp. Kyrkorådet, församlingsråden och de anställda har fått diskutera och yttra sig över de texter som har föregått den slutliga versionen av den föreliggande instruktionen. Arbetet med att ta fram församlingsinstruktionen har letts av kyrkoherden.

Omvärldsanalys

Som pastorat inom Svenska kyrkan har vi till uppgift att förvalta den kyrka som i varje tid och på varje plats gestaltar människors möte med Gud, varandra och den omgivande skapelsen. Genom detta deltar vi i Guds skapande och livgivande verk. För att göra det i Gästrikkestens pastorat måste vi veta något om pastoratet och dess förutsättningar. I detta sammanhang kan en omvärldsanalys vara behjälplig.

Pastoratet ingår i Gästriklands kontrakt i Uppsala stift och består av Hamrånge och Hille församlingar, vilkas ursprung kan spåras tillbaka till medeltiden. Pastoratets geografiska område, med sina cirka 10 300 invånare och 7 100 kyrkotillhöriga ger en medlemsandel på 69 % av befolkningen.

Havet, kusten, skogarna och det starka föreningslivet sätter sin prägel på pastoratet. Här finns tre vackra kyrkor: Hamrånge, Hille och Oslättfors. Oslättfors kyrka ägs av en kyrkostiftelse.

Sysselsättningen inom pastoratet har länge präglats av jord- och skogsbruk, fiske, järnframställning och annan industri. Liksom i övriga delar av landet har sysselsättningen kommit att ställas om till en utpräglad tjänsteindustri, där många arbetspendlar till närbelägna orter såsom Gävle.

Demografiskt sett har Hille församling en större andel yngre befolkning och barnfamiljer än Hamrånge. Kommunens enda högstadieskola finns dock i Bergby. De ungdomar som bor inom Hille församling är hänvisade till högstadieskolor i Gävle. Det har den positiva effekten att antalet konfirmander i Hille församling är relativt hög, då ungdomarna får med sig klasskamrater från andra församlingar. Detta bör medföra ett sökande efter samverkan med andra pastorat.

Pastoratet har under en längre tid sett att invånarantalet och medlemsantalet sjunker med tanke på utflyttning samt fler dödsfall än födsler där dop sker, och även aktiva utträden. Vi har dock anledning att se ljus på framtiden med tanke på nyetableringar och den nationella trenden, att fler och fler söker sig ut från städerna till de kvalitéer ett liv på landsbygden kan ge. Detta märks dels på kraftigt ökade huspriser och nybyggnationer, dels på kommunens framtida byggsatsningar i pastoratet. Som kyrka har vi en viktig roll i att välkomna nyinflyttade församlingsbor i pastoratet.

Samtidigt finns utmaningar. Pastoratet möter i sin dagliga verksamhet att den nationella trenden med ofrivillig ensamhet, främst bland äldre, och förstärkt av senaste tidens covid-19

pandemi, är utbredd inom pastoratet. Här har vi som kyrka en viktig uppgift att fylla för att möta de som upplever ofrivillig ensamhet.

Nyligen har en historiskt stor satsning gjorts på att renovera Hamrånge kyrka som kommer vara till glädje för pastoratet i många år. Framtida utmaningar för pastoratet är bland annat hur vi ska förhålla oss till de kostnaderna för underhåll av vårt fastighetsinnehav kontra minskande intäkter.

Slutligen kan konstateras att Svenska kyrkan i Gästrikedens pastorat har en viktig uppgift i att förvalta hoppets och evangeliets glada budskap i vår bygd.

Slutsats

Av den ovanstående analysen ser vi att det finns områden där vårt pastorat har möjlighet att göra skillnad. Det handlar i första hand att möta människor och bryta den ofrivilliga ensamheten genom att skapa olika mötesplatser. Att titta närmare på ungdomslivet, särskilt i Hamrånge församling, som ligger längre bort från stadsmiljön som Gävle erbjuder för ungdomarna i Hille. Det finns också anledning att inom det diakonala området undersöka utsattheten som kan finnas efter att industrin, främst i Norrsundet, har lagt ner sin verksamhet.

Därför vill vi: skapa mötesplatser för att bryta den ofrivilliga ensamheten, erbjuda barn- och ungdomsverksamhet som berikar barns och ungdomars vardag samt arbeta både själva och med andra samhällsaktörer för att hjälpa de människor som är utsatta, både socialt och ekonomiskt.

Pastoralt program

Mission

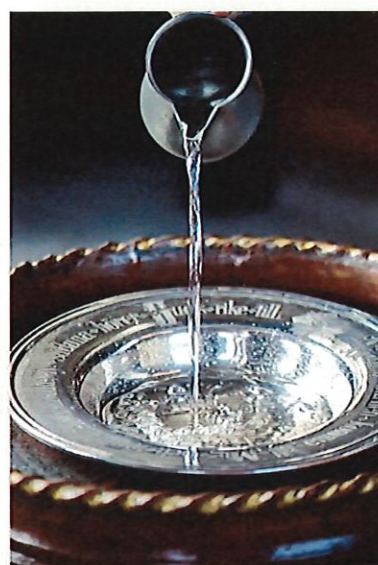
”Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andes namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er.”

Mark. 28:19-20

Kristus sänder sina lärjungar ut i världen med befallningen att göra alla folk till lärjungar. Som en av kyrkans grundläggande uppgifter har därför missionen sin utgångspunkt i Jesus Kristus. Denna mission är riktad både globalt och lokalt. Vi behöver inspireras av den världsvida kyrkans perspektiv i mötet med till exempel vänför-samlingar. Lika angeläget är det också att möta de perspektiv som vi har i våra bygder och de förutsättningar som råder där.

Genom dopet blir människorna indragna och inbegripna i den stora berättelsen (s)om Guds folk. Därför delar våra församlingar det ansvaret att respektera och vårda skapelsen, samtidigt som de stöttar och vägleder människor i deras strävan att leva ett liv i trons gemenskap i församlingens mitt med Kristus som centrum.

I Gästrikkestens pastorat vill vi på olika sätt arbeta för att öka dopfrekvensen. Här är mötet med föräldrarna av avgörande betydelse. Som kyrka vill vi finnas till för människorna också i deras vardag, oavsett om de är daglediga, arbetar, studerar eller har en annan tillvaro. Vi vill verka för att stärka människors tilltro till sig själva och visa på att även deras livserfarenheter är betydelsefulla när vi talar om tro. Därmed vill vi visa att vår kristna tro fortfarande är ett hållbart alternativ när det gäller tolkningen av livet.

Gudstjänst

”På sabbaten gick han till synagogan som han brukade.” Luk. 4:16

I Gudstjänsten möter Gud oss på ett särskilt sätt, genom Ordet och sakramenten.

I den världsvida kyrkan, så även i församlingarna i Gästrikkestens pastorat firas huvudgudstjänst varje sön- och helgdag. Gudstjänstlivet ska präglas av rikedom, skönhet, variation och gemenskap. Det är angeläget att många deltar i gestaltningen av gudstjänsterna.

Den grundläggande söndagliga huvudgudstjänsten i Gästrikkestens pastorat är högmässan kompletterad av andra gudstjänster under dagar och tider som passar dagens människor. På sommaren firas även friluftsgudstjänster i båda församlingarna.

Familjegudstjänster/mässor, andakter på äldreboenden, kyrkokonserter, musikgudstjänster, gudstjänster som behandlar olika teman, är också omistliga kompletterande inslag i det samlade gudstjänstlivet. Alla gudstjänster gestaltas med stringens, ömhet, entusiasm, värme, och folklighet.

Det är angeläget att så många som möjligt ska känna sig delaktiga i gudstjänsten, både genom handling och i bön. Viktigt att betona är att själva närvaron på en gudstjänst i sig är en delaktighet. Barnens och ungdomarnas erfarenhet av tro är en viktigt vittnesbörd i mässan och har en självklar plats i församlingarnas ordinarie guds-tjänstliv. Därför behöver vi vara lyhörda för de behov som finns, inte minst när det gäller tider och dagar när de olika gudstjänsterna firas.

Det är också viktigt att våra gudstjänster skall vara öppna, inkluderande för nya besökare och deras erfarenheter. Lika viktigt är det att värna om dem som redan finns hos så att även de hittar till gudstjänstlivet och att de som redan är där skall vilja vara kvar.

Diakoni

"På samma sätt skall ert ljus lysa för människorna, så att de ser era goda gärningar och prisar er fader i himlen." Matt. 5:16

Att erbjuda hjälp till människor som behöver det har alltid varit en av kyrkans uppgifter. Det kan handla om samtal och själavård, socialt stöd men också om att försvara rätten till varje människas unika sätt att leva sitt liv utifrån de förutsättningar som de har.

Kyrkans diakoni är inte i första hand handlingar som vi gör för att vi är godhjärtade och allmänt omtänksamma eller substitut för övriga samhällets sociala ansvar, utan en konkretisering av kyrkans liturgi/gudstjänst. "Fyllda av rastens måltid går vi ut i världen" för att göra skillnad handgripligt, och det handlar om att hjälpa och på flera sätt bistå dem som behöver hjälp.

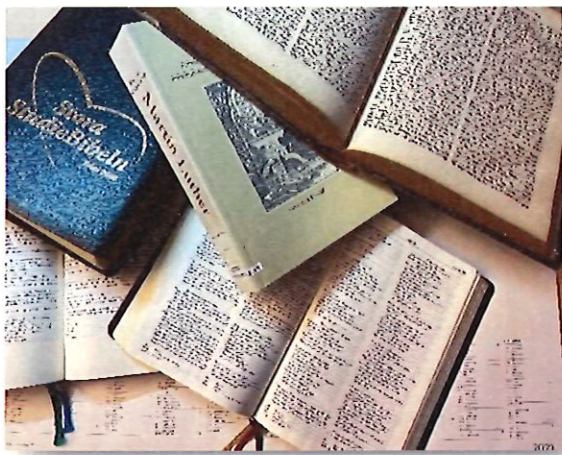

I Gästriked kustens pastorat vill vi stödja människor i utsatta livssituationer så långt det är möjligt och utifrån våra förutsättningar. Vi behöver skapa inbjudande miljöer som har till uppgift att bryta den ofrivilliga ensamheten som vi märker har ökat i pastoratet. Att skapa meningsfulla mötesplatser där människors värde tas till vara är viktigt både för unga och gamla. Där olika livserfarenheter möts uppstår sammanhang med tillhörighet över olika gränser och generationer. Vi strävar efter att vara en röst i samhällsdebatten som står på de behövandes och de marginaliserades sida när ingen annan gör det, eller anser sig ha tid med det. Även de som i vanliga fall inte anses vara behövande eller marginaliserade kan vara i behov av diakoni. Att vara "rik men tom" är en problematik som sällan uppmärksammas.

Undervisning

"Brann inte våra hjärtan när han talade till oss på vägen och utlade skrifterna för oss?" Luk 24:32

Svenska kyrkan ser undervisning som ett livslångt lärande där delandet av liv och tro ger möjlighet att växa enskilt och tillsammans. Vi har en omfattande verksamhet bland barn och ungdomar, såväl öppen verksamhet som gruppverksamhet. Olika mötesplatser ges också för vuxna med möjlighet att upptäcka kristen tro och ge teologisk fördjupning, samtal och andlig vägledning.

När Jesus efter uppståndelsen mötte de två lärjungarna på vägen till Emmaus drogs de in i ett lärande samtal med utgångspunkt både i deras faktiska livssituation och i de historiska texterna. Kyrkans undervisning vilar på dessa två perspektiv – våra egna liv i relation till Bibelns levande ord. I all verksamhet i vårt pastorat där undervisning bedrivs behöver det därför finnas en växelverkan mellan tradition och liv. Det gäller såväl barn- och ungdomsverksamheten som förkunnelsen i

gudstjänsten och i verksamhet med vuxna. Möjligheten till personlig fördjupning genom växande i tro är väsentlig för att församlingarna ska vara en rekryterande miljö till uppgifter och ansvar. Konfirmandtiden är viktig för att knyta, behålla och stärka kontakten mellan ungdomar och kyrkan.

I pastoratet vill vi fortsätta utvecklingen av konfirmandverksamheten för att ge gemensamma förutsättningar för hela pastoratets ungdomar till meningsfulla konfirmandalternativ. Målsättningen skall vara att så många ungdomar som möjligt i Gästrikkestens pastorat väljer att konfirmera sig. Vi vill ge möjligheter till undervisning och samtal för vuxna samt stärka formerna för lärande, engagemang och fördjupning av tro. Vi vill även stärka formerna för barnens dopundervisning där samtal om kristen tro med vuxna är en viktig del. I allt detta vill vi sträva efter att förstärka delaktighet och ansvarstagande för ideella medarbetare i undervisande verksamhet.

Obligatoriska uppgifter

Den obligatoriska musikertjänsten i pastoratet är en organisttjänst. För övriga kyrkomusikertjänster är det motsvarande kantorsutbildning.

I pastoratets båda församlingskyrkor firas huvudgudstjänst varje sön- och helgdag, med undantag för särskilt sammanlysta gudstjänster vid särskilda tillfällen, max fem gånger per år. Vid vissa tillfällen kan huvudgudstjänsten flyttas till en annan plats i församlingarna, till exempel friluftsgudstjänster på lämpliga ställen samt till Fyren i Norrsundet i Hamråde församling.

I varje församling firas högmässa som huvudgudstjänst, kompletterad med andra gudstjänster enligt det pastorala programmet i denna instruktion.

Viss gudstjänstssamverkan sker med Equmeniakyrkan i Björke.

Själavård på andra språk, såsom finska och engelska erbjuds vid behov.

Pastoratet bidrar ekonomiskt till den av stiftet ordnade gemensamma telefonsjälavården.

I pastoratet finns två aktuella handlingsplaner för konfirmandverksamheten i de båda församlingarna som regelbundet utvärderas. Under nästa år (2022) kommer en gemensam handlingsplan att utarbetas.

En barnkonsekvensanalys av denna församlingsinstruktion har gjorts.

Giltighetstid för församlingsinstruktionen är 4 år från nedanstående datum.

Gästrikekustens pastorat

20211109

Daniel Andrén
Kyrkoherde

Birgitta Öberg
Ordförande kyrkofullmäktige

